23/09/2022

Θεόδωρος Αρεταίος: Ο υψιπετής Ιατρός και εθνικός μας ευεργέτης

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

- ***Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος***

Με μακρά πορεία στο φάσμα της ιατρικής, όπου και αναδείχτηκε ως κορυφαίος έλληνας ιατρός του 19-ου αιώνα, λαμπρές σπουδές στην Αθήνα και στο Βερολίνο στο πεδίο της ιατρικής, έκγονες των οποίων ήταν και η ανέλιξή του στο ύπατο καθηγητικό αξίωμα, υψηλής κοινωνικής ευαισθησίας προσφορά προς τους αδυνάτους, αλλά και με μια κορυφαία ευεργεσία στην ελληνική κοινωνία – το γνωστό μας «Αρεταίειο Νοσοκομείο»- ο ιατρός **Θεόδωρος Αρεταίος**, δικαίως καταχωρήθηκε στην τιμημένη λίστα των εθνικών μας ευεργετών. Είδε το φως της ζωής στις 2 Αυγούστου του 1829, στο ιστορικό Ναύπλιο και ο πατέρας του

κατάγονταν από την Σμύρνη. Το φυσικό του όνομα ήταν Κωνσταντινίδης, το οποίο άλλαξε με βασιλικό διάταγμα, σε Αρεταίος. Ενωρίς όμως έμεινε ορφανός από πατέρα και έτσι αναγκάστηκε να αντιμετωπίσει την σκληρή βιοπάλη. Πάραυτα με υψηλά ψυχικά αποθέματα αντίπερα στις αντιξοότητες της ζωής του, άρχισε τις πανεπιστημιακές σπουδές του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στην ιατρική. Και με την αρωγή του βασιλιά Όθωνα, κατέφυγε στο Βερολίνο για να ολοκληρώσει τις σπουδές του στην ιατρική το 1853. Με την αποπεράτωσή τους δε, έμεινε για μια τριετία στο εξωτερικό και εργάστηκε σε νοσοκομεία του Βερολίνου, της Βιέννης και των Παρισίων, όπου απεκόμισε μια τεράστια εμπειρία, σπουδαίο ηθικό κεφάλαιο, για την ανέλιξή του αργότερα, στις καθηγητικές βαθμίδες της επιστήμης.

Θα επανακάμψει στην Αθήνα το 1856 και θα εργαστεί στην νεοσυσταθείσα τότε Αστυκλινική. Με την εργώδη και επίπονη προσπάθειά του, αλλά και την ατίμητη εμπειρία του από τα νοσοκομεία του εξωτερικού, σύντομα αναδείχθηκε σε σπουδαία φυσιογνωμία του ιατρικού χώρου των Αθηνών. Παράλληλα η σπουδαία κατάρτισή του τον βοήθησε να βγάλει και πολλά χρήματα και να αποκτήσει μια αξιοσέβαστη περιουσία, χωρίς όμως ποτέ ως υψηλόφρων άνθρωπος, να απεμπολήσει τον κοινωνικό χαρακτήρα του λειτουργήματος του. Συνάμα όμως εξελίσσεται και η καθηγητική του σταδιοδρομία στην ιατρική. Θα διατελέσει έτσι υφηγητής της εγχειρητικής και επιδεσμολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών το 1863, ακόμα έκτακτος καθηγητής της χειρουργικής το 1864 τακτικός καθηγητής το 1870 και κοσμήτωρ της ιατρικής, την περίοδο 1873-4. Ενώ στο απόγειο του καθηγητικού του κύρους, θα χρηματίσει και πρύτανης την περίοδο 1879-1880. Οι σπουδαίες όμως αυτές ηθικές επωμίδες, δεν απέσπασαν τον υψηλόφρονα άνθρωπο **Θεόδωρο Αρεταίο**, από το ευρύτατο φιλανθρωπικό και ευεργετικό του έργο. Με την εκδημία του έτσι στις 24 Μαρτίου του 1893, κατέλειπαν μαζί με την σύζυγό

του Ελένη, το πελώριο ποσό του ενός εκατομμυρίου δραχμών, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, για την δημιουργία χειρουργικού και γυναικολογικού νοσοκομείου, το οποίο και ανηγέρθη επι της οδού Βασιλίσσης Σοφίας, φέροντας τιμητικά το όνομά του – «Αρεταίειο Νοσοκομείο». Το νοσοκομείο στο οποίο περιεθιάλπη και άφησε την τελευταία του πνοή, ο θεοσκεπής της Ορθοδοξίας μας ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΤΡΙΟΣ. Ήταν η κορυφαία πράξη ευεργεσίας του προς την ελληνική κοινωνία, που τον κατέταξε στους μεγαλουργούς μας ηθικά, εθνικούς ευεργέτες. Ο **Θεόδωρος Αρεταίος**, είχε αναπτύξει ως καθηγητής της ιατρικής, εκτενές συγγραφικό έργο, στο οποίο προεξάρχουν τα συγγράμματά του, «Η Χειρουργία παρ΄ Έλλησιν», «Ανάλεκτα χειρουργικά», «Περί των προόδων της χειρουργίας» κ.α. Ο θάνατός του το 1893 προξένησε καθολική θλίψη στην ελληνική κοινωνία, που είχε στερηθεί, έναν ακάματο υπηρέτη του Ιπποκράτη, αλλά πάνω από όλα έναν υψηλόφρονα άνθρωπο, που προέτασσε την ιερή ιδέα του ανθρώπου, πάνω από οιαδήποτε προσωπική του ευδοκίμηση !

*Ο συγγραφέας Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, είναι M.Sc Δ/χος Μηχανικός Ε.Μ.Π.
www.panosavramopoulos.blogspot.gr